

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

SPRÁVA

o opatreniach zameraných na podporu menej úspešných žiakov vo vzdelávaní v strednej odbornej škole

V rámci komplexných inšpekcií vykonaných v 11 SOŠ (z nich 10 bolo s vyučovacím jazykom slovenským a 1 s vyučovacím jazykom slovenským a anglickým; z celkového počtu bolo 7 škôl štátnych a 4 súkromné) sa sledovali aj počty menej úspešných žiakov, príčiny ich neúspechu a opatrenia zamerané na ich podporu zo strany škôl.

Za menej úspešného žiaka vo vzdelávaní bol pri inšpekciách považovaný žiak, ktorého vzdelávacie výsledky nevytvárali predpoklad na úspešné zvládnutie obsahu vzdelávania, resp. nedosahoval učebné výsledky primerané svojim osobnostným a najmä schopnostným predpokladom.

Samostatný vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov nemalo vypracovaný 8 škôl (72,73 %). Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov bol v prevažnej časti škôl len všeobecne rozpracovaný v príslušných školských vzdelávacích programoch (ďalej ŠkVP), v ktorých absentovali vlastné spôsoby, formy a kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov. Na základe analýzy možno konštatovať, že v niektorých školách bol vypracovaný nekomplexne (len pre jednotlivé predmety a v rôznom rozsahu), nesystémovo (bol súčasťou viacerých dokumentov – učebné osnovy, školský poriadok) a neobjektívne (chýbajúce zjednocujúce kritériá na hodnotenie všetkých predmetov alebo skupiny predmetov). Z celkového počtu len 3 školy (27,27 %) ¹ disponovali vlastným vnútorným systémom kontroly a hodnotenia žiakov so stanovenými spôsobmi, postupmi a nástrojmi hodnotenia, a rovnako tak špecifickými kritériami hodnotenia v každom predmete. O výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov boli ich zákonní zástupcovia (najmä v nižších ročníkoch) preukázateľne informovaní písomne, prostredníctvom internetovej žiackej knižky, osobne v čase triednych aktívov a dohodnutých konzultácií s vyučujúcimi predmetov, v ktorých bol žiak menej úspešný.

Menej úspešní žiaci 1. ročníka a opatrenia na podporu ich úspešnosti vo vzdelávaní

V školskom roku 2016/2017 bolo do 1. ročníka kontrolovaných SOŠ ² prijatých celkovo 932 žiakov (z nich 844 v študijnom odbore a 88 v učebnom odbore) (Tabuľka č. 1). Podľa dotazníka zadávaného vedúcim pedagogickým zamestnancom (ďalej VPZ) bolo zistené, že podiel menej úspešných žiakov tvoril 8,16 % ³ z celkového stavu. Z pohľadu študijných odborov (ďalej ŠO) bola situácia nasledovná: 23 (2,73 %) žiakov bolo menej úspešných z 1 predmetu, 14 (1,66 %) z 2 predmetov a 21 (2,49 %) z viac ako 2 predmetov. V učebných odboroch (ďalej UO) neprospievalo 5 (5,68 %) žiakov z 1 predmetu, 4 (4,55 %) z 2 predmetov, 9 (10,23 %) žiakov z viac ako 2 predmetov. V ŠO bola povolená komisionálna skúška 37 žiakom, z nich ju vykonalo úspešne 24 (64,87 %) žiakov a v UO bola povolená 9 žiakom, z ktorých ju úspešne vykonalo 7 (77,78 %) žiakov. Zo súhrnného počtu žiakov, ktorým bola povolená komisionálna skúška, ju úspešne nevykonalo 7 žiakov, ktorí následne

---

¹ Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Karola Adlera 5, Bratislava; Súkromná stredná odborná škola ekonomická Tercium, Palackého 14, Košice; Stredná priemyselná škola Ignáca Gessaya, Sídl. Medvedzie I. 133/1, Tvrdošin – org. zložka Spojenej školy, Sídl. Medvedzie I. 133/1, Tvrdošin;

² Okrem Súkromnej strednej odbornej školy ekonomickej, Palackého 14, Košice, kde v školskom roku 2016/2017 nebol zriadený 1. ročník denného štúdia.

³ Spolu 76 žiakov.

ukončili štúdium (v 6 prípadoch v ŠO a v 1 prípade v UO). Opakovať 1. ročník sa rozhodlo 12 žiakov v ŠO a 1 žiak v UO.

Kraj	Počet žiakov prijatých do 1. ročníka	Z nich počet menej úspešných žiakov
Bratislavský	132	20
Trnavský	48	1
Trenčiansky	349	40
Nitriansky	157	3
Žilinský	122	0
Banskobystrický	124	12
Košický	0	0
Spolu	932	76

Tabuľka č. 1 *Menej úspešní žiaci 1. ročníkov*

Len v 5 (45,46 %) školách boli príčiny neúspechu analyzované na zasadnutiach pedagogickej rady⁴ a predmetových komisií, prípadne individuálnych stretnutiach so žiakmi (5 škôl) a ich zákonnými zástupcami za prítomnosti výchovnej poradkyne (5 škôl). V školách zapojených do systému duálneho vzdelávania boli príčiny neúspechu navyše analyzované v spolupráci s príslušnými inštruktormi. Zistenia v kontrolovaných školách poukázali na formálnosť procesov, v ktorých sa jednotlivé orgány školy zaoberali problémom menej úspešných žiakov. Analýzy príčin boli realizované len vo všeobecnej rovine a v mnohých prípadoch bez následného a účinného nastavenia konkrétnych opatrení. V mnohých školách absentovala spolupráca s poradenským zariadením pri riešení problematiky menej úspešných žiakov. Za problematiku možno považovať aj komunikáciu so zákonnými zástupcami – nemala preventívny charakter, pretože zákonní zástupcovia žiakov boli vyzvaní až v čase, keď už bolo veľmi náročné podporiť žiaka (uplatnením efektívnejších postupov) pri zvládnutí problematického učiva. Podľa vyjadrení 1 (11,11 %) VPZ bol počet menej úspešných žiakov v 1. ročníku vo vzťahu k celkovému počtu prijatých žiakov do 1. ročníka vysoký. Za primeraný ho považovali 3 (33,33 %) VPZ a 5 (55,56 %) vnímali tento počet ako nízky. Žiaci prvých ročníkov SOŠ neprospevali prevažne zo všeobecno-vzdelávacích predmetov⁵ (54,55 %) a v nižšom rozsahu z odborných predmetov (27,27 %).

Školský neúspech žiakov v 1. ročníku SOŠ bol ovplyvňovaný najmä komplexom externých a interných faktorov. Externé faktory tvorili rodinné prostredie a škola, interné faktory súviseli s osobnosťou žiaka.

Príčiny neprospevania žiakov 1. ročníkov (z jedného alebo viacerých predmetov) SOŠ uvádzané VPZ boli podmienené (číslo v zátvorke vyjadruje počet uvedených odpovedí riaditeľmi škôl):

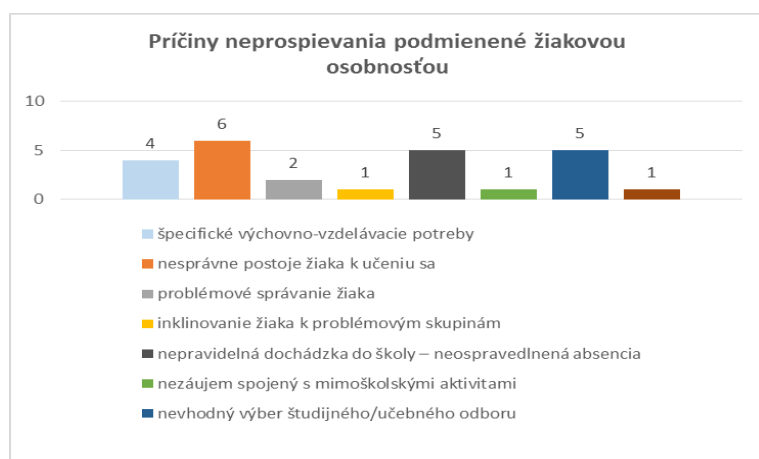
- osobnosťou žiaka (Graf č. 1) – podľa viacerých vyjadrení, boli príčiny neúspechu žiakov súvisiacich s jeho osobnosťou najčastejšie podmienené nesprávnym postojom k učeniu sa (6), nepravidelnou dochádzkou do školy (5), nevhodným výberom študijného/učebného odboru (5), špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami (4), problémovým správaním žiaka (2).
- rodinným prostredím (Graf č. 2) – podľa vyjadrení VPZ, boli príčiny neúspechu žiakov súvisiacich s rodinným prostredím najčastejšie podmienené faktorom narušenej

⁴ V niektorých školách to však nebolo možné dostatočne overiť, pretože v zápisniciach o tom absentoval konkrétny záznam. Existovalo len súhrnné vymenovanie neprosievajúcich žiakov z jednotlivých predmetoch.

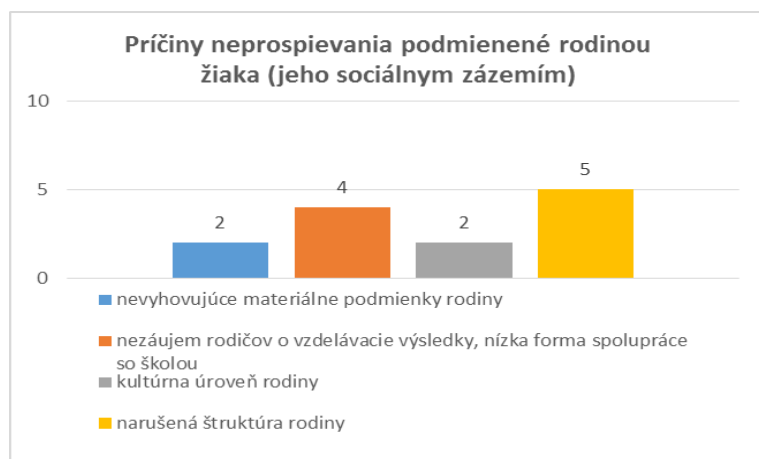
⁵ Matematika, slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky;

rodinnej štruktúry⁶ (5), nezáujmom zákonných zástupcov o vzdelávacie výsledky⁷ (4), nevyhovujúcimi materiálnymi podmienkami rodiny (2) a jej kultúrnym formátom (2) determinovaným úrovňou vzdelania zákonných zástupcov a ich postojmi k významu vzdelania. Zistenia poukázali na skutočnosť, že medzi školami a zákonnými zástupcami chýbala permanentná spolupráca pri riešení vzdelávacích problémov v priebehu celého školského roka. Bilaterálne sa tieto problémy zvyčajne riešili len na konci klasifikačného obdobia, čo možno považovať za neefektívne riešenie.

- školou (Graf č. 3) – za najčastejšie školou podmienené príčiny neprospievania boli uvedené ťažkosti súvisiace s prechodom medzi základnou a strednou školou (5), nové vyššie požiadavky na vedomosti a zručnosti žiakov (5), nevhodný spôsob vysvetlenia učiva (2), nevhodný výber typu strednej školy alebo príslušného odboru (1) či skladba triedy s veľkými rozdielmi vo vzdelávacej úrovni žiakov (1). Značný podiel na tomto probléme mali aj samotné školy, pretože sa dostatočne nepodielali na adaptačných procesoch svojich žiakov, a nepomohli tak žiakom pri eliminácii týchto príčin.

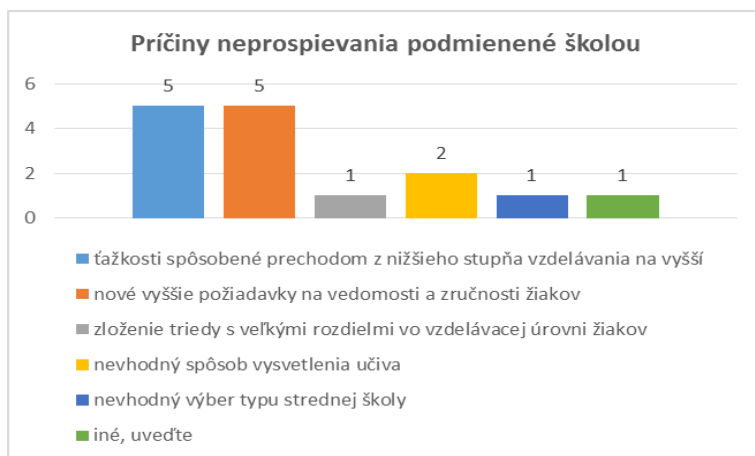
Graf č. 1 Príčiny neprospievania podmienené žiakovou osobnosťou

Graf č. 2 Príčiny neprospievania podmienené rodinou žiaka (jeho sociálnym zázemím)

⁶ Žiaci v mnohých prípadoch boli súčasťou rodín, ktoré boli neúplné, alebo kde jeden, prípadne obaja rodičia museli za prácou dochádzať (resp. boli mimo domova dlhobojšie).

⁷ S tým súvisela zároveň aj nízka forma spolupráce zákonných zástupcov so školou pri zlepšovaní výsledkov žiaka;

Graf č. 3 Príčiny neprospievania podmienené školou

Niektoré školy, v dôsledku podpory zníženia počtu menej úspešných žiakov v 1. ročníku, realizovali v zmysle vypracovaného plánu opatrenia, ktoré mali napomôcť týmto žiakom v dosahovaní lepších vzdelávacích výsledkov. Medzi najčastejšie opatrenia patrilo doučovanie. Z ďalších opatrení šlo o individuálny prístup učiteľov k žiakom nielen v čase vyučovania, ale aj počas konzultačných hodín. Zo zistení tiež vyplynulo, že počet menej úspešných žiakov bol niektorými školami umelo znižovaný pomocou „opatrení“, ktoré mali charakter skúšok na „doklasifikovanie“ žiakov (v čase uzatvárania klasifikačného obdobia), no neboli v súlade s platnou legislatívou. Zefektívniť podporný proces menej úspešných žiakov malo aj sústavné diagnostické pozorovanie kvôli správne nastaveniu pedagogického pôsobenia na neprospievajúcich žiakov či komunikácia s ich zákonnými zástupcami. K dosiahnutiu lepších výsledkov bola na niektorých školách aplikovaná aj stimulácia cez finančnú podporu žiakov v systéme duálneho vzdelávania, alebo prostredníctvom nastaveného systému motivačných štipendií. Z rozhovorov s VPZ bolo zistené, že viac ako polovica z nich (63,64 %) považovala všetky svoje prijaté opatrenia za dostatočné.

Menej úspešní žiaci vo vyšších ročníkoch a opatrenia na podporu ich úspešnosti vo vzdelávaní

Z celkového počtu 2562 žiakov 2. – 4. ročníka (ŠO⁸ a UO⁹) patrilo k menej úspešným vo vzdelávaní celkovo 188¹⁰ (7,34 %) žiakov a 29¹¹ z nich (1,13 %) bolo menej úspešných aj v niektorom z nižších ročníkov štúdia¹². Z 1 predmetu bolo menej úspešných 99 (52,66 %) žiakov, z 2 predmetov 42 (22,34 %) a z viac ako 2 predmetov 47 (25 %) žiakov. Z uvedených údajov vyplynulo, že vyššie pomerné zastúpenie menej úspešných žiakov bolo v UO (Graf č. 4). V rozhovoroch s VPZ boli za príčiny neúspechu žiakov vo vyšších ročníkoch označované prevažne tie isté faktory ako u žiakov 1. ročníkov. V 2 prípadoch sa k príčinám zhoršenia výsledkov pridal výchovno-vzdelávací proces. Dôvodom bola málo uspokojujúca kvalita vyučovania u niektorých pedagogických zamestnancov a zároveň minimálna aplikácia potenciálu inovatívnych metód počas vyučovania.

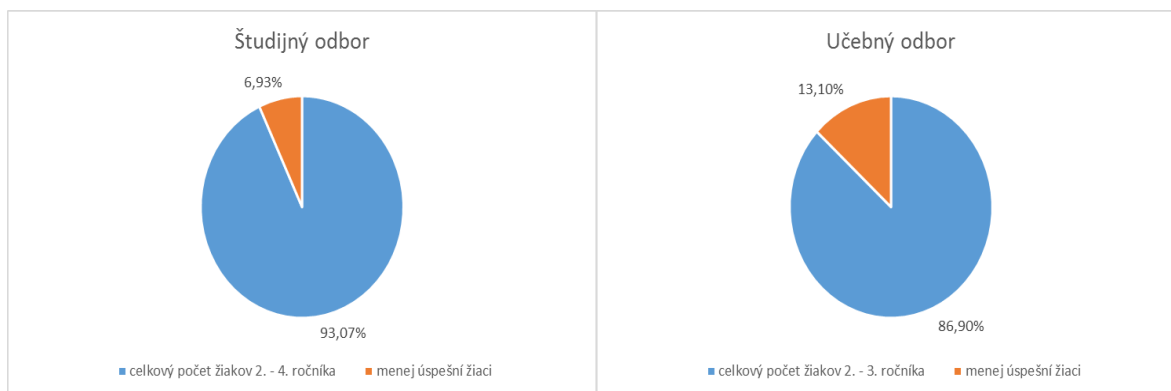
⁸ Spolu 2394 žiakov;

⁹ Spolu 168 žiakov;

¹⁰ Z nich bolo 166 v ŠO a 22 v UO;

¹¹ Z nich bolo 25 v ŠO a 4 v UO

¹² Pretrvávajúcim dôvodom u žiakov, ktorí boli menej úspešní aj v niektorom z nižších ročníkov štúdia, bol najmä nezaujímavé o štúdium vo zvolenom type školy alebo odbore.

Graf č. 4 Pomerné zastúpenie menej úspešných žiakov v ŠO a UO

Účinný vnútorný systém na podporu menej úspešných žiakov vo vyšších ročníkoch nemala vypracovaný 1 škola¹³ (9,09 %). Ostatné školy deklarovali snahu o identifikáciu opatrení na zlepšenie a analýzu príčin školského neúspechu žiakov. Zistenia odhalili, že ich účinnosť bola len parciálna – teda len v priebehu školského roka, nie však komplexná – v rámci celého štúdia. Ďalším nedostatkom boli opatrenia deklarované vo vnútornom systéme na podporu menej úspešných žiakov, ktorých potenciál však nebol plne využitý¹⁴ a ich význam ostal len vo formálnej rovine¹⁵. Problematickým bolo aj informovanie zákonných zástupcov o nedostatočnom prospechu žiakov, pretože niektoré školy ich priebežne neinformovali preukázateľným spôsobom, čo zároveň negatívne vplývalo na celkové riešenie ich vzdelávacích problémov. Hoci väčšina škôl (90,91 %) považovala svoje systémy na podporu menej úspešných žiakov za účinné, zistenia naopak poukázali na ich nízku efektivitu. Dôkazom boli údaje o počte žiakov, ktorí ukončili štúdium v nižších ročníkoch z dôvodu neúspešného vykonania komisionálnej skúšky, prípadne neúčasti na skúške a údaje o počte žiakov, ktorí nevykonali úspešne maturitnú skúšku. Komisionálne skúšky boli celkovo povolené 117 (4,57 %) žiakom vyšších ročníkov, z nich ich úspešne vykonalo 62 (52,99 %) žiakov. Na komisionálnych skúškach bolo neúspešných 13 (11,11 %) žiakov, ktorí spolu s ďalšími 18 (15,39 %) žiakmi nezúčastnenými na komisionálnych skúškach ukončili štúdium. Rovnako ukončilo štúdium ďalších 15 žiakov, ktorým nebolo povolené realizovať komisionálne skúšky. Z dôvodu školského neúspechu opustilo štúdium celkovo 54 (2,11 %) žiakov, z nich 23 žiakov ukončilo štúdium z daného dôvodu dobrovoľne ešte v priebehu školského roka. Maturitnú skúšku nevykonalo úspešne 8 žiakov, z nich 2 boli neprospievajúci aj v nižších ročníkoch.

Kontinuálneho vzdelávania v oblasti prevencie školského neúspechu¹⁶ žiakov sa celkovo zúčastnilo 51 (12,78 %) pedagogických zamestnancov¹⁷ (z 5 kontrolovaných škôl¹⁸).

¹³ Stredná priemyselná škola stavebná, Cabajská 4, Nitra;

¹⁴ Napr. možnosti doučovania, individuálne konzultácie s vyučujúcim v predmete;

¹⁵ Niektorí pedagogickí zamestnanci argumentovali, že žiaci nejavili dostatočný záujem o ponúknuté možnosti.

¹⁶ Zamerané na prevenciu školského neúspechu žiaka, prácu majstra odbornej výchovy s problémovými žiakmi, metodiku tvorby individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu pre žiakov so ŠVVP, školská a rovesnícka mediácia – kompetencia pre úspešné riešenie sporov vo výchovno-vzdelávacej činnosti;

¹⁷ Z celkového počtu 399 pedagogických zamestnancov kontrolovaných škôl (interní pedagogickí zamestnanci – 327, externí pedagogickí zamestnanci – 24, odborní zamestnanci – 2, majstri odborného výcviku – 46);

¹⁸ Najviac kontinuálne vzdelávaných pedagogických zamestnancov v problematike školského neúspechu žiakov bolo zo škôl Trenčianskeho kraja (49);

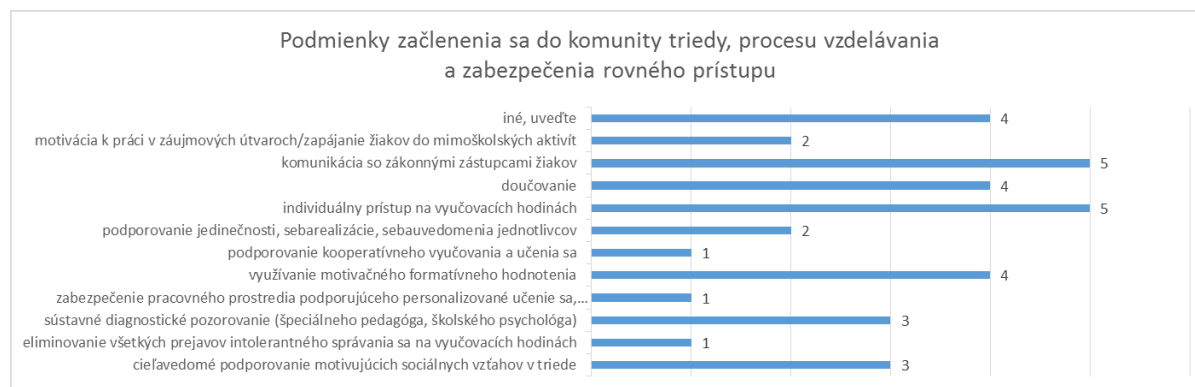
Opatrenia školy na podporu rovného prístupu k vzdelávaniu

V školskom roku 2016/2017 sa v 11 kontrolovaných školách vzdelávalo celkovo 164 (6,40 %) zdravotne znevýhodnených žiakov, z nich bolo 11 (6,71 %) menej úspešných (Tabuľka č. 2). Ako najčastejšiu príčinu školského neúspechu uviedli VPZ nevhodný výber typu školy/odboru, ale aj vzťahy so spolužiakmi či učiteľmi. Školy síce deklarovali prijatie opatrení na podporu menej úspešných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami¹⁹ (ďalej ŠVVP), no na základe zistení z hospitovaných hodín bolo možné konštatovať, že na väčšine vyučovacích hodín neboli zohľadnené individuálne potreby jednotlivcov a to mohlo byť zároveň jednou z kľúčových príčin školského neúspechu týchto žiakov.

Počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	6
- z nich počet menej úspešných žiakov	0
Počet žiakov so zdravotným znevýhodnením	164
- z nich počet menej úspešných žiakov	11
Počet žiakov z marginalizovaných rómskych komunít	12
- z nich počet menej úspešných žiakov	3
Počet detí cudzincov (vrátane detí imigrantov a detí s imigrantským pôvodom)	5
- z nich počet menej úspešných žiakov	0

Tabuľka č. 2 Podpora rovného prístupu k vzdelávaniu

Z celkového počtu žiakov bolo 12 žiakov z marginalizovaných rómskych komunít (ďalej MRK), z nich 3 (25 %) boli vo vzdelávaní menej úspešní. VPZ uviedli, že medzi najčastejšie dôvody ich neúspechu patrili nedostatočné študijné výsledky ako dôsledok nesprávneho postoja k učeniu sa. K tomu sa vo vyšších ročníkoch ešte pridala zvýšená absencia na vyučovaní a na odbornom výcviku.

Graf č. 5 Podmienky začlenenia sa do komunity triedy, procesu vzdelávania a zabezpečenia rovného prístupu

Školy deklarovali, že pri eliminácii príčin školského neúspechu (Graf č. 5) uplatnili podporu individuálneho prístupu, komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov, doučovania a iné prostriedky ako napr. umožnenie ubytovania sa v školskom internáte. Osobnostný charakter žiakov z MRK sa snažili podporiť ich sebarealizáciou

¹⁹ Individuálny prístup na vyučovacích hodinách, komunikácia so zákonnými zástupcami žiakov, využívanie motivačného formatívneho hodnotenia, doučovanie, sústavné diagnostické pozorovanie zo strany špeciálneho pedagóga alebo školského psychológa, motivujúca cieľavedomá podpora sociálnych vzťahov v triede;

prostredníctvom dobrovoľníckych a záujmových aktivít²⁰. Na vylúčenie všetkých prejavov intolerantného správania sa žiakov, poskytovala 1 škola²¹ bezplatne školskú rovnošatu, pracovné oblečenie a pracovné pomôcky.

Závery

Počet menej úspešných žiakov bol na úrovni 8,16 % z celkového počtu prijatých žiakov do 1. ročníka SOŠ. Analýza školského neúspechu žiakov bola v najväčšej miere realizovaná počas zasadnutí pedagogickej rady, predmetových komisií, ale aj priamo so žiakmi a ich zákonnými zástupcami počas individuálnych pohovorov, resp. za prítomnosti výchovných poradcov. Na základe analýz zápisníc (zo zasadnutí pedagogickej rady a predmetových komisií) bola v niektorých školách zistená len formálna realizácia deklarovaných opatrení, čo znižovalo celkovú efektivitu v zlepšení vzdelávacích výsledkov žiakov. Rovnako mechanizmus komunikácie so zákonnými zástupcami žiakov mal prevažne len intervenčný charakter, nakoľko školy najčastejšie podávali informácie o prospechu žiakov na konci klasifikačného obdobia. Žiaci väčšinou nedosahovali pozitívne výsledky vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch, v menšej miere v odborných predmetoch. Ako najfrekvencovanejšie príčiny boli uvedené nesprávne postoje žiakov k učeniu sa, nepravidelná dochádzka, nevhodný výber študijného/učebného odboru, narušená štruktúra rodiny a nezáujem zákonných zástupcov o výsledky vzdelávania. S tým súviselo aj zistenie, podľa ktorého školy neinformovali zákonných zástupcov v dostatočnom časovom horizonte o výchovno-vzdelávacích výsledkoch ich detí. Neúspech žiakov sa obojstranne riešil prevažne až na konci klasifikačného obdobia, čo z časového hľadiska a najmä kľúčového riešenia problému neprospechu žiaka neplnilo atribúty efektivity. V prípade príčin, ktoré boli podmienené školou, sa najčastejšie vyskytli ťažkosti spojené s prechodom zo základnej na strednú školu, s čím súviseli aj nové vyššie požiadavky na vedomosti a zručnosti žiakov. V adaptačných procesoch zreteľne absentovali efektívne opatrenia, ktoré by zároveň eliminovali príčiny spojené s prechodom z nižšieho stupňa vzdelania na vyšší. Zároveň sa vedúci pedagogickí zamestnanci (v 2 prípadoch) sebakriticky vyjadrili, že jednou z príčin neúspechu žiakov bol aj nevhodný spôsob vyučovania zo strany pedagógov.

Vo vyšších ročníkoch bol počet menej úspešných žiakov na úrovni 7,34 %, z nich 1,13 % zažilo recidívu školského neúspechu aj v nižších ročníkoch. K vyššie uvedeným príčinám sa pridali možnosti ekonomického osamostatnenia žiakov od rodiny (platená práca na brigádach), a s tým súviselo aj zanedbávanie školských povinností. Hoci väčšina kontrolovaných škôl mala vypracovaný systém kontroly a hodnotenia žiakov, jeho účinnosť bola v porovnaní s uplatňovaním opatrení skôr vo formálnej rovine. Takto vypracované vnútorné systémy kontroly neriešili problémy komplexne a efektívne. Školám chýbala sebareflexia pri uvedení si skutočnosti, že motivácia k lepším výsledkom žiakov je úzko spätá s kvalitnejšou prácou pedagógov vo výchovno-vzdelávacom procese. Práve túto situáciu by mohlo čiastočne riešiť vzdelávanie pedagogických zamestnancov v danej problematike. Do vzdelávania však bolo zapojených len 5 škôl.

Napriek tvrdeniam VPZ o tom, že školy vytvorili vhodné a podnetné podmienky pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP, niektoré zistenia z hospitácií poukázali na nedostatočné opatrenia a na to, že individuálne potreby jednotlivcov neboli pedagógmi vždy zohľadnené. Z celkového počtu žiakov z MRK bolo 25 % menej úspešných. Školy pri eliminácii školského neúspechu žiakov vyjadrili snahu o zlepšenie vzdelávacích výsledkov prostredníctvom

²⁰ V Súkromnej strednej odbornej škole hutnickej Železiarne Podbrezová, Družby 554/64, Podbrezová bola zriadená študentská folklórna skupina, v ktorej mali možnosť i menej úspešní žiaci prezentovať svoj talent a nadanie.

²¹ Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová, Družby 554/64, Podbrezová;

rešpektu a podpory osobitosti a motivácie cez záujmové aktivity, možnosti ubytovania a inej materiálnej pomoci.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom škôl

- vypracovať a uplatňovať samostatný systém podpory menej úspešných žiakov a jeho efektivitu vyhodnocovať;
- zamerať činnosť metodických orgánov na pravidelné a relevantné monitorovanie úrovne vzdelávacích výsledkov a edukačných problémov žiakov, na základe analýz prijímať opatrenia a ich účinnosť pravidelne vyhodnocovať;
- umožniť menej úspešným žiakom prestup do príbuzných a menej náročných študijných odborov/učebných odborov;
- v spolupráci s odborníkmi z poradenských zariadení zabezpečiť diagnostické pozorovanie menej úspešných žiakov v prípade výrazného zhoršenia;
- intenzívnejšie spolupracovať so zákonnými zástupcami menej úspešných žiakov pri riešení ich vzdelávacích výsledkov a edukačných problémov;
- zabezpečiť vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti riešenia výchovných a vzdelávacích problémov žiakov s cieľom eliminovať vzdelávacie neúspechy žiakov.